

можуть використовуватися корпоративними структурами на національних ринках;

- отримані завдяки міжнародній оптимізації оподаткування переваги можуть використовуватися корпоративними структурами на міжнародному рівні для формування "глобальних" переваг, переваг вищого рівня.

1.Акофф А. Планирование будущего корпорации: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1985. – 328 с.

2.Друкер Ф. Задачи менеджмента в XXI веке: Пер. с англ. – М.: Изд. дом "Вильямс", 2003. – 272 с.

3.Коломієць І.Ф. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства в процесі його інтернаціоналізації. – Львів: Ін-т регіональних досліджень НАН України, 2004. – 247 с.

4.Кругман П.Р., Обстфельд М. Международная экономика. Теория и политика: Пер. с англ. / Под ред. В.П.Колесова, М.В.Кулакова. – М.: Экономический факультет МГУ, ЮНИТИ, 1997. – 799 с.

5.Маршалл Ф.Д., Банал К.В. Финансовая инженерия: Полное руководство по финансовым нововведениям: Пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 1998. – 784 с.

6.Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження. – Львів: Світ, 2001. – 416 с.

7.П'ятицька Г.Т. Управління підприємствами в епоху глобалізму. – К.: Логос, 2006. – 568 с.

8.Портер М. Международная конкуренция: Пер. с англ. / Под ред. и с предисл. В.Д.Щетинина. – М.: Международ. отношения, 1993. – 896 с.

9.Рогач О. Міжнародні інвестиції: Теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій. – К.: Либідь, 2005. – 720 с.

10.Сорос Дж. Джордж Сорос про глобалізацію: Пер. з англ. – К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2002. – 173 с.

11.Сутырин С.Ф., Погорлецкий А.И. Налоги и налоговое планирование в мировой экономике. – СПб.: Изд-во В.А.Михайлова, Изд-во "Полиус", 1998. – 577 с.

12.Тищенко А.Н., Кизим Н.А., Догадайло Я.В. Экономическая результативность деятельности предприятий. – Харьков: ИД "ИНЖЭК", 2005. – 144 с.

13.Транснациональные корпорации / Ф.В.Зиновьев, В.П.Бардзиловский, В.Е.Реутов и др. – Симферополь: Таврия, 2007. – 220 с.

14.Управління зовнішньоекономічною діяльністю. – 2-ге вид. / За заг. ред. А.І.Кредісова. – К.: ВПА - Р, 2002. – 552 с.

Отримано 30.08.2007

УДК 658.589

Є.В.КОЛЕСНИКОВ

Харківський національний економічний університет

ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА (ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ)

Розглядається сутність планування інноваційного потенціалу підприємства з погляду визначення недостатності обсягу фінансових ресурсів щодо реалізації обраного

інноваційного проекту. Пропонується власний підхід до здійснення відповідного різновиду планування. Наведено формальний критерій обрання джерела залучення додаткових ресурсів.

З переходом до ринкових умов господарювання об'єктивно відбувається загострення конкурентної боротьби як за ринки збуту в цілому, так й за зростання потреб вимогливих потенційних клієнтів, що й обумовлює підприємства приділяти все більше уваги інноваційній діяльності. Тобто розробка і впровадження нових видів продукції стає найбільш пріоритетним напрямком їх підприємницької поведінки, оскільки виробництво нової продукції в остаточному визначає і всі інші напрямки можливого розвитку підприємства. Досягти поставлених цілей можна за рахунок ретельного їх прорахунку та відповідних заходів щодо реалізації. В основі такого процесу безсуперечним є розгляд деякого плану інноваційної діяльності, показники якого і входять як до тактичних, так і стратегічних планів підприємства. Таким чином, саме планування виступає в якості важливої складової інноваційної політики підприємства, а відтак і бази розвитку його інноваційного потенціалу. Зазначене у підсумку і визначає актуальність обраного напрямку дослідження.

Одним із головних аспектів ефективності впровадження планування в аспекті розвитку інноваційного потенціалу підприємств є, насамперед, об'єктивна оцінка потенційної здатності щодо можливості досягнення намічених цілей з відповідним аналізом наявних перешкод щодо виконання такого плану. Інакше кажучи, необхідно розглядати, у першу чергу, такі показники інноваційного плану, які об'єктивно відображають наявні тенденції щодо його досягнення. Як правило, в якості інструментарію побудови плану та його аналізу використовується графічна інтерпретація процесу планування в системі час–потіки фінансових ресурсів [1, 7]. Це дозволяє узагальнити зміну фінансових ресурсів, необхідних для здійснення визначених видів діяльності підприємства в деякий інтервал часу, зміну власних фінансових ресурсів підприємства, зміну обов'язкових відрахувань у визначені часові інтервали та визначити відповідно небажані часові інтервали, в яких може виявитися недостатність фінансових ресурсів щодо виконання певних етапів інноваційного проекту. Розвитком такого підходу можна вважати запропоноване у дослідженнях О.В.Васюренка, В.М.Просяника та О.М.Христофорової уявлення відповідної зміни ресурсів на підставі засад теорії оптимального розміщення геометричних фігур [2, 8].

Однак, виявляючи можливу недостатність обсягу фінансових ресурсів щодо реалізації обраного інноваційного проекту, поза межами таких підходів залишається питання виявлення причин означеної не-

достатності. Тож, як слідство, може бути порушення орієнтації цілей обраного інноваційного проекту в часі, що негативно впливатиме на подальший розвиток інноваційного потенціалу не лише підприємства, яке реалізує даний проект, а й інших учасників інноваційного проекту. Тож як головну мету даної роботи слід визначити необхідність розробки такого підходу до планування інноваційної діяльності підприємства, який би допоміг виявленню причин недостатності обсягу фінансових ресурсів щодо реалізації обраного інноваційного проекту. При цьому таке виявлення, на нашу думку, повинно здійснюватися у межах залучення додаткових ресурсів для реалізації обраного інноваційного рішення, бо зазвичай інноваційна діяльність не обмежується використанням лише власних фінансових ресурсів [4, 5].

З метою визначення причин щодо недостатності обсягу фінансових ресурсів відносно реалізації обраного інноваційного проекту доцільним є, перш за все, розширення площини планування. Найпростішим підходом у даному аспекті є побудова відповідного плану не в двовірному вимірі, а тривірному. Це дозволяє ввести у розгляд ще одну характеристику відповідного плану. Наприклад, з погляду зміни обсягів обов'язкових відрахувань у визначені часові інтервали варто розглядати не лише такі ознаки як час та обсяг обов'язкових ресурсів, а й динаміку виконання таких вимог з погляду найбільш значимих для виконання інноваційного проекту кредиторів. Проте, якщо досягти цього загалом не виявляється складним, досить суттєвим питанням є подальше узгодження різнопланового уявлення окремих складових частин загального плану. При цьому таку складність привносить, насамперед, третій параметр уявлення тривірного плану, який для окремих складових плану може бути різним. Тож необхідне узагальнення такого параметру.

Для розв'язання вказаного завдання доцільно скористатися введеними нами до розгляду ризиками першого та другого роду щодо аналізу впровадження етапів інноваційного рішення [3, 6]. Такий напрямок рішення поставленого завдання дозволить врахувати сильні та слабкі сторони впровадження та реалізації визначеного інноваційного проекту, передбачити можливі зміни у обсягах фінансових ресурсів та більш повніше скоординувати відповідні дії. Грунтовність же такого висновку пов'язано з методикою визначення зазначених ризиків, де:

- функціональна залежність ризику першого роду відбиває ймовірність зниження ціни залучення додаткових ресурсів, необхідних для впровадження інноваційного рішення, при умові виконання підприємством всіх зобов'язань щодо виконання такого рішення;

- функціональна залежність ризику другого роду відбиває імовірність підвищення ціни залучення додаткових ресурсів з погляду достатності об'ємів такого залучення у визначені часи реалізації інноваційного рішення;
- економічна сутність визначення узгодженості (або збалансованості) ризиків першого та другого роду полягає в тому, що, насамперед, узгоджується ціна та вартість залучення додаткових ресурсів відповідно до необхідних їх обсягів у визначені терміни часу щодо етапів впровадження інноваційного рішення.

Безпосередньо втілити розглянуте допоможе аналіз оцінки доцільності втілення інноваційного проекту з погляду узгодженості ризиків першого та другого роду на визначеному етапі j . Для цього необхідно визначити планову оцінку такої узгодженості. Тобто у часовому просторі узгодженість ризиків першого та другого роду будується шляхом відповідного профілю плану ймовірного виконання інноваційного проекту, який узагальнює в цілому різні сценарії такої узгодженості (рис.1).

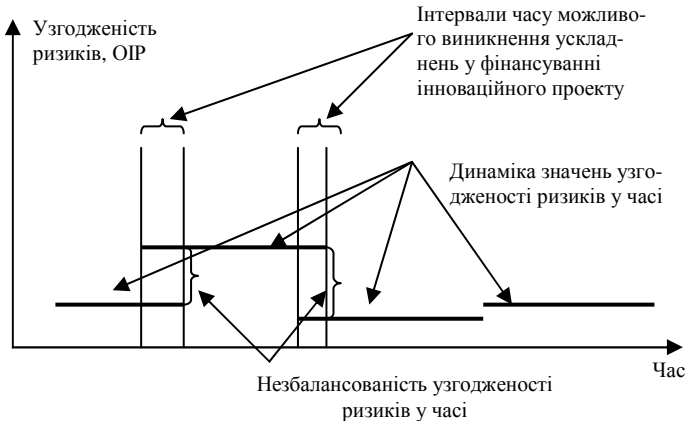

Рис. 1 – Профіль плану ймовірного виконання інноваційного проекту на підставі аналізу узгодженості ризиків першого та другого роду

Для побудови відповідного плану будується декілька узагальнених функціональних залежностей ризиків у межах впровадження інноваційного рішення. Підставою цього можуть бути різні варіації умов виконання обраного проекту, відповідно складових загальної оцінки ризиків та вартості окремих етапів виконання інноваційного рішення. Отже в цілому ми переходимо від аналізу фінансової складової виконання плану інноваційного проекту в явному вигляді до аналізу узго-

дженості відповідних ризиків виконання такого плану, де фінансова складова присутня опосередковано. Тобто значення узгодженості відповідних ризиків (OIP) відбивається через визначення довжини зрізу між функціональними залежностями різних видів ризиків ($|AC|$, $|BC|$ на рис.2) з урахуванням певної загальної ціни залучення ресурсів.

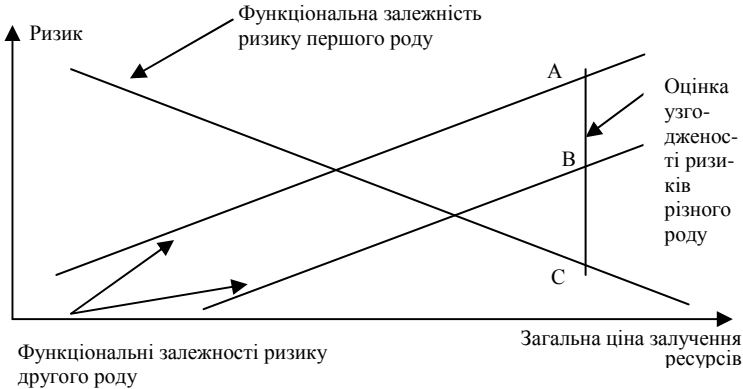

Рис.2 – Взаємоузгодженість функціональних залежностей ризиків першого та другого роду

Отже, сутність відповідного аналізу плану полягає в тому, що, насамперед, визначаються ті інтервали часу (або відповідні етапи), для яких спостерігається ймовірне перетинання різних значень узгодженості ризиків для окремих змін варіації даних щодо розбудови функціональних залежностей ризиків у межах впровадження інноваційного рішення. При цьому виходячи з того, що для виконання інноваційного рішення доцільним є менше значення показника OIP на кожному етапі виконання інноваційного проекту, відповідні перетини визначають інтервали часу можливого виникнення ускладнень у фінансуванні інноваційного проекту. Разом з цим імовірною оцінкою такого ускладнення є перевищення більших значень узгодженості ризиків першого та другого роду над меншими у межах виявленого їх перетину. Причини такої незбалансованості допоможе виявити аналіз складових визначення відповідних ризиків. При цьому формальний критерій обрання джерела залучення додаткових ресурсів має вигляд:

$$KV = \min_q \frac{OIP_t^q}{VZ_t^q}, \quad (1)$$

де KV – критерій обрання джерела залучення додаткових ресурсів у

визначений момент часу t (або на певному етапі j) щодо втілення відповідного інноваційного рішення для різних інноваційних проєктів q ; $ОП_t$ – довжина зрізу між функціональними залежностями ризиків першого та другого роду у момент часу t (або на певному етапі j) для різних інноваційних проєктів q ; VZ_t – обсяг залучення ресурсів у момент часу t (або на певному етапі j) для різних інноваційних проєктів q . В окремих випадках цей показник може бути змінено на варіант залучення ресурсів у момент часу t (або на певному етапі j) для різних інноваційних проєктів q .

До розглянутого також слід додати важливість побудови прогнозних значень щодо зміни ціни на інноваційну продукцію та цін на сировину та ресурси, які необхідні для виготовлення означеної продукції. Це пов'язано з тим, що одним із факторів ризику впровадження інноваційного рішення є коливання зазначених цін. Тож більшої уваги щодо виконання обраного інноваційного проєкту слід приділяти тим інтервалам часу, коли ціна сировини та ресурсів, необхідних для виготовлення відповідної продукції, виявляється вищою ніж ціна самого продукту.

Отже, сутність планування в системі розвитку інноваційного потенціалу підприємств можна характеризувати через врахування наступних ключових моментів:

- необхідним є застосування багаторівневості фінансових планів стосовно доцільності впровадження деякого інноваційного продукту;
- варто враховувати можливі зміни між ціною інноваційної продукції, що виробляється та ціною на сировину та ресурси, які необхідні для її виготовлення;
- доцільно перейти від аналізу фінансової складової виконання плану інноваційного проєкту в явному вигляді до аналізу узгодженості відповідних ризиків ($ОП$) виконання такого плану, де фінансова складова присутня опосередковано.

Таким чином, з метою вдосконалення планування щодо досягнення сталості розвитку інноваційного потенціалу підприємства обґрунтовано доцільність побудови планів на основі розгляду узгодженості відповідних ризиків втілення інноваційного рішення на кожному етапі його виконання. Також запропоновано формальний критерій обрання джерела залучення додаткових ресурсів для втілення інноваційного рішення. При цьому як подальший напрямок дослідження з обраної тематики доцільним є проведення порівняльного аналізу запропо-

нованого підходу щодо планування фінансових ресурсів, необхідних для здійснення інноваційного рішення, та традиційних підходів.

1.Васюренко Л.В. Модель узгодження фінансового забезпечення між окремими проектами інвестиційної програми // Коммунальное хозяйство городов: Науч.-техн. сб. Вып.48. Серия: Экономические науки. – К.: Техніка, 2003. – С.103-108.

2.Васюренко О., Просяник В. Оцінювання й оптимальне прогнозне планування інвестиційної діяльності // Банківська справа. – 2000. – № 6. – С.33-37.

3.Дікань Л.В., Колесников С.В. Інноваційні ризики у сталості фінансового забезпечення інноваційних рішень // Управління розвитком. – 2005. – №3. – С.133-134.

4.Інноваційна активність промислових підприємств України за 2006 рік // Експрес-доповідь державного комітету статистики України. – 2006. – №315. – 9 с.

5.Інноваційна активність промислових підприємств України у 2004 році // Експрес-доповідь державного комітету статистики України. – 2005. – №28. – 3 с.

6.Колесников С.В. Нелінійність у сталості розвитку інноваційних процесів та її визначення // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. праць. Вип.205. Т.2. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2005. – С. 570-576.

7.Федосік І.М. Управління ресурсним потенціалом банку: Дис. ... канд. екон. наук. – Харків, 2002. – 187 с.

8.Христофорова О.М. Планування кредитних операцій банку в забезпеченні його ліквідності // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. праць. Вип.185. Т.2. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2003. – С.454-461.

Отримано 10.09.2007

УДК 657.58 : 668.3

М.С.ЗОЛОТОВ, канд. техн. наук, Д.А.МАКОГОН
Харьковская национальная академия городского хозяйства

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ АНКЕРОВКИ АРМАТУРНЫХ СТЕРЖНЕЙ В БЕТОН АКРИЛОВЫМИ КЛЕЯМИ

Приводятся результаты определения технико-экономической эффективности применения анкеровки арматурных стержней в бетон модифицированными акриловыми клеями.

Применение модифицированных акриловых клеев [1] позволяет уменьшить глубину заделки, обеспечивая необходимую надежность соединения. Кроме того, использование этих клеев повышает технологичность процесса заделки арматуры в бетон. По технологии заделки арматурных стержней заливку акриловых клеев в скважины можно осуществлять до и после установки в них арматурных стержней. Это особенно важно для возведения монолитных и соединения элементов сборных железобетонных конструкций [2].

Разработанную технологию заделки арматурных стержней периодического профиля акриловыми клеями [3] использовали при реконструкции фундамента под крупное оборудование. Объем фундамента после реконструкции увеличился с 360 до 620 м³. Для соединения но-